

Nr 5.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar.

Till jordbruksutskottet ha hänvisats i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt dessa avse jordbruksärenden. Utskottet får härmed avgiva utlåtande över ifrågavarande framställningar.

Beträffande utredningen i hithörande ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 3 januari 1951 (bil. 30 till statsverkspropositionen).

Statens affärsverksfonder.

Domänverket.

1:o) Tjänstebostäder för domänverket. För innevarande budgetår har å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder: Domänverket anvisats ett investeringsanslag av 200 000 kronor till tjänstebostäder för domänverket. Från anslaget bestridas kostnaderna för inköp eller uppförande av tjänstebostäder för domänverkets befattningshavare i sådana fall, där dylika bostäder icke kunna anskaffas på annat sätt.

Domänstyrelsen (skr. 31/8 1950) hemställer, att för ifrågavarande ändamål skall för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 550 000 kronor.

Departementschefen.

»Även för nästa budgetår torde medel böra anvisas för ifrågavarande ändamål. I nuvarande läge kan jag emellertid icke tillstyrka en medelsanvisning i den omfattning, som domänstyrelsen föreslagit. För min del förordar jag, att ett oförändrat anslag av 200 000 kronor skall anvisas för ändamålet.»

Utskottet. Med biträdande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tjänstebostäder för domänverket* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 200 000 kronor.

2:o) Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar. *Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* (skr. 2/10 1950) hemställer, att för nästa budgetår ett belopp av sammanlagt 586 100 kronor skall anvisas till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar. Beloppet fördelar sig å följande ändamål.

1. *Offer:*

Upprustning av rum åt lantbrukselever		3 500
---	--	-------

2. *Flahult:*

a) Nytt uthus till föreståndarbostaden	12 000	
b) Omläggning av elektriska ledningar	2 600	14 600

3. *Gisselås:*

a) Upprustning av byggnader	87 000	
b) Förbättring av dränering	35 000	122 000

4. *Brännberg:*

a) Planering av byggnadstomt och förbättring av infartsväg	7 900	
b) Försöksloge m. m.	5 000	12 900

5. *Öjebyn:*

Ekonomibyggnad		233 100
----------------------	--	---------

6. *Stenstugu:*

Upprustning		200 000
-------------------	--	---------

Summa kronor 586 100

I sin skrivelse framhåller högskolestyrelsen, att de under punkterna 1, 2 b samt 3—6 angivna byggnadsföretagen äro särskilt angelägna. Vidare framgår av skrivelsen, att flertalet av företagen utgöras av sådana, som 1949 års försöksgårdskommitté föreslagit i sitt den 20 december 1949 avgivna betänkande med förslag till det statliga försöksgårdssystemets utbyggnad. Beträffande dessa företag har — med undantag för det under punkt 6 upptagna — en redogörelse lämnats i prop. nr 76/1950 s. 6—8.

Efter en närmare redogörelse för högskolestyrelsens framställning samt för ett av byggnadsstyrelsen avgivet utlåtande anför *departementschefen* följande.

»I förenämnda proposition nr 76/1950 anförde jag, att jag närmast lutade åt den uppfattningen, att Gisselås försöksgård borde nedläggas. Jag uttalande vidare, att slutlig ståndpunkt i denna fråga borde tagas först i samband med prövningen av 1949 års försöksgårdskommittés förslag rörande försöksgårdssystemets utbyggnad och att dessförinnan några investeringar i gården icke borde göras. I enlighet härmed torde någon medelsanvisning till upprustningsåtgärder vid ifrågakommande gård icke heller nu böra ifrågakom-

ma. Vidare torde det utan större olägenhet kunna anstå tills vidare med att uppföra nytt uthus till föreståndarbostaden vid Flahults försöksgård.

Vad angår Stenstugu gård är det för närvarande icke möjligt att avgöra, om och när planerna på att disponera denna gård såsom försöksgård kunna förverkligas. Bortsett härifrån torde det emellertid vara nödvändigt att vidtaga sådana upprustningsåtgärder beträffande gårdens jordbruk, som under alla förhållanden äro erforderliga. Dessa åtgärder torde dock kunna ske etappvis. Jag föreslår sålunda, att för nästa budgetår ett belopp av 100 000 kronor skall anvisas för detta ändamål. Beloppet bör disponeras till upprustning av gårdens ekonomibyggnader.

Övriga byggnadsföretag, till vilka högskolestyrelsen begärt medel, äro enligt min mening så angelägna, att de böra utföras under nästa budgetår. Mot styrelsens kostnadsberäkningar av företagen har jag icke annan erinran än att den föreslagna ekonomibyggnaden vid Öjebyns försöksgård genom vissa modifikationer av byggnadsprogrammet bör kunna hållas inom en kostnadsram å 200 000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat skulle till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar för nästa budgetår behöva anvisas ett investeringsanslag å (3 500 + 2 600 + 12 900 + 200 000 + 100 000 =) 319 000 kronor.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning föranleder icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 319 000 kronor.

Statens allmänna fastighetsfond.

3:o) *Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök. Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* (skr. 2/10 och 1/11 1950) hemställer, att för nästa budgetår skall anvisas ett investeringsanslag av 2 072 100 kronor till ett flertal byggnadsarbeten vid högskolan och lantbruksförsöken.

Efter en redogörelse för högskolestyrelsens framställning och ett av byggnadsstyrelsen avgivet yttrande anför *departementschefen* följande.

»I nuvarande ekonomiska läge är det givetvis icke möjligt att anvisa medel till alla de byggnadsföretag, vilka högskolestyrelsen föreslagit. Medelsanvisningen måste i stället begränsas till sådana företag, som icke kunna uppskjutas utan allvarliga olägenheter. Bland dessa kommer enligt min mening den nya institutionsbyggnaden för institutionen för systematisk botanik och ärftlighetslära i främsta rummet. Jag tillstyrker sålunda, att erforderliga medel skola anvisas till denna byggnad. Såsom högskolestyrelsen anfört torde det vidare vara lämpligt att i samband med uppförandet av det växthus

och den vegetationshall m. m. för institutionen för växtsjukdomslära, vartill 1949 års riksdag beviljat medel, även framdraga huvudledningar och anlägga vägar till en i närheten planerad nybyggnad för vissa andra institutioner. Även för dessa arbeten böra alltså erforderliga medel äskas nu. I övrigt bör enligt min mening anslag nu begäras blott till följande ändamål, nämligen vissa kompletteringsarbeten vid mikrobiologiska institutionen, utbyggnad av vattenverket vid Ultuna (första etappen), två personalbostäder, brandsäkra arkivdörrar vid statens jordbruksförsök, gödselstad vid statens husdjursförsöks pälldjursgård samt utvändiga arbeten och inredningsarbeten m. m. vid husdjursförsökens nya institutionsbyggnad. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra, för vilka befattningshavare de två personalbostäderna skola avses.

Kostnaderna för de företag, vilka jag i det föregående förordat, ha beräknats till (875 000 + 75 000 + 10 000 + 45 000 + 76 000 + 5 000 + 1 500 + 184 000 =) 1 271 500 kronor. Dessa kostnadsberäkningar torde kunna godtagas. I anslutning till vad byggnadsstyrelsen anfört vill jag dock här framhålla, att en viss överarbetning av förslaget till den nya institutionsbyggnaden torde bli nödvändig. Jag förutsätter emellertid, att detta icke skall leda till någon utvidgning av byggnadsföretaget. I stället bör vid överarbetningen undersökas, om icke vissa inskränkningar äro möjliga. Då slutligen ett belopp av 9 000 kronor torde böra ställas till högskolestyrelsens förfogande för gäldande av vissa utredningskostnader, skulle till byggnadsarbeten vid högskolan och lantbruksförsöken behöva anvisas ett investeringsanslag av (1 271 500 + 9 000 =) 1 280 500 kronor för nästa budgetår.»

Utskottet. I likhet med departementschefen anser utskottet, att av de byggnadsföretag, som högskolestyrelsen föreslagit, i första hand byggnaden för institutionen för systematisk botanik och ärftlighetslära bör komma till utförande. Utskottet delar även departementschefens åsikt att medel nu böra anvisas till vissa huvudledningar och vägar. Dessa äro — såsom högskolestyrelsen i sin framställning åsyftat — avsedda att betjäna såväl planerade växthus och vegetationshall m. m. för institutionerna för växtodlingslära och växtsjukdomslära som en för dessa institutioner och institutionen för allmän jordbrukslära planlagd gemensam nybyggnad. Jämväl övriga av departementschefen förordade arbeten böra enligt utskottets mening nu komma till stånd. Utskottet har intet att erinra mot de framlagda kostnadsberäkningarna eller mot Kungl. Maj:ts framställning i övrigt.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 1 280 500 kronor.

4:o) *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut. Styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* (skr. 29/8 1950) hemställer, att medel skola anvisas till uppförande av elevbostad

för driftsledarkursen, mejeriföreståndarbostad samt samlingssal vid institutet. Samtidigt upplyser styrelsen, att den anhållit hos byggnadsstyrelsen om upprättande av ritningar och kostnadsberäkningar angående de föreslagna byggnadsföretagen.

Departementschefen.

»Jag torde få erinra om att 1946 års riksdag anvisat ett investeringsanslag å 320 000 kronor till uppförande av en ny institutionsbyggnad för husdjurslära m. m. jämte samlingssal vid Alnarp (kapitalbudgeten, bil. 8, p. 4; r. skr. nr 263). Sedan Kungl. Maj:t fastställt ritningar till företaget, har institutionsbyggnaden färdigställts. Däremot har byggnadstillstånd icke lämnats till samlingssalen.

Enligt vad jag inhämtat från byggnadsstyrelsen kunna kostnaderna för elevbostaden och mejeriföreståndarbostaden beräknas till 430 000 respektive 65 000 kronor. Beträffande samlingssalen har styrelsen upplyst, att ett tilläggsanslag erfordrades på grund av inträffad kostnadsstegring. Styrelsen har förklarat sig ämna inkomma med framställning härom.

Med hänsyn till vad institutsstyrelsen anfört torde det vara angeläget, att den föreslagna bostaden för mejeriföreståndaren skall komma till stånd. Jag tillstyrker därför att medel skola anvisas för detta ändamål. De av byggnadsstyrelsen angivna kostnaderna för bostadens uppförande, 65 000 kronor, torde få godtagas. Däremot anser jag mig icke för närvarande kunna biträda förslaget att uppföra en elevbostad för driftsledarkursen. Vad slutligen angår samlingssalen torde denna utan större olägenhet kunna anstå ytterligare någon tid. Något tilläggsanslag till denna bör alltså icke anvisas nu.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat skulle till byggnadsarbeten vid Alnarpsinstitutet för nästa budgetår blott behöva anvisas ett belopp å 65 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 65 000 kronor.

5:o) *Byggnadsarbeten å vissa staten tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet.* Under denna anslagsrubrik anvisade 1949 års riksdag ett investeringsanslag å 145 000 kronor för budgetåret 1949/50 (prop. nr 79/1949; r. skr. nr 345). Vidare anvisade 1950 års riksdag under samma rubrik å tilläggsstat II till riksstaten för nyssnämnda budgetår ett investeringsanslag av 7 000 kronor (prop. nr 2, bil. 14, p. 3; r. skr. nr 53). Anslagen avsågos för vissa byggnadsarbeten i samband med upprustningen av lantbruksakademiens trädgårdsskola å Experimentalfältet.

Lantbruksakademien (skr. 24/11 1950) hemställer, att för ifrågavarande ändamål skall anvisas ett tilläggsanslag å 70 000 kronor.

Departementschefen.

»Såsom framgår av det föregående ha kostnaderna för ifrågavarande upprustningsarbeten å lantbruksakademiens trädgårdsskola å Experimentalfältet visat sig komma att uppgå till betydligt högre belopp än som anvisats för ändamålet. Med hänsyn härtill ha vissa inskränkningar i de planerade ombyggnadsarbetena måst göras. Vad akademien anfört giver enligt min mening vid handen, att dessa inskränkningar avse sådana åtgärder, som icke böra utelämnas eller uppskjutas ytterligare. Jag anser mig därför böra tillstyrka akademiens framställning att ett tilläggsanslag skall äskas till fullföljande av upprustningsarbetena i den ursprungligen planerade omfattningen. Kostnaderna härför ha beräknats till 70 000 kronor. Denna beräkning torde böra godtagas. Anslaget bör sålunda upptagas med nämnda belopp.»

Utskottet. Då utskottet icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten å vissa staten tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 70 000 kronor.

6:o) *Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan. Styrelsen för veterinärhögskolan* (skr. 13/6 och 19/7 1950) hemställer, att till byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan skall för nästa budgetår anvisas ett anslag å 1 819 000 kronor. Till grund för anslagsäskandet ligga kostnadsberäkningar av byggnadsstyrelsen.

Departementschefen anför, efter redogörelse för högskolestyrelsens förslag, följande.

»Av de föreslagna byggnadsföretagen torde enligt min mening nybyggnaden för avdelningen för födoämneshygien utan tvekan vara det mest angelägna. Jag vill sålunda erinra om att jag redan i 1950 års statsverksproposition framhöll behovet av nya lokaler för denna avdelning (kapitalbudgeten, jordbruksdepartementet, s. 10). För min del anser jag därför, att medel nu böra äskas till uppförande av ifrågavarande nybyggnad. Mot de härför beräknade kostnaderna, 600 000 kronor, har jag icke något att erinra. Även vissa av de övriga byggnadsföretagen synas vara av den natur, att de böra utföras snarast möjligt. Jag tillstyrker sålunda, att medel skola anvisas till följande företag, nämligen utökad panncentral, destruktionsanläggning, ombyggnad av två stallrum till lokal för fjäderfä, sterilrum för högskolans apotek samt skeletteringsbyggnad. Kostnadsberäkningarna för nu nämnda byggnadsföretag sluta å (85 000 + 40 000 + 15 000 + 24 000 + 20 000 =) 184 000 kronor. Dessa beräkningar torde få godtagas. För ändamålen böra alltså anvisas angivna belopp.

Däremot anser jag mig i nuvarande läge icke kunna förorda någon medelsanvisning till nya studentkärs- och restauranglokaler, ny portvakts-

byggnad samt om- och tillbyggnad av kirurgiska avdelningens lokaler. Med utförande av dessa företag torde alltså tills vidare få anstå.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit skulle till byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan för nästa budgetår behöva anvisas ett investeringsanslag av (600 000 + 184 000 =) 784 000 kronor.»

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 784 000 kronor.

7:o) *Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt.* Den 29 juni 1950 anbefalldes Kungl. Maj:ts byggnadsstyrelsen att i samråd med styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt verkställa utredning rörande kostnaderna för utbyte av en handdriven varuhiss inom anstaltens byggnad mot en elektriskt driven hiss samt för anordnande av lämplig ventilationsanläggning i analysexpeditionens inregistreringsavdelning och fältkontrollavdelningens kontors- och avvägningsrum.

Med anledning av uppdraget har *byggnadsstyrelsen* — efter samråd med anstaltsstyrelsen — i skrivelse den 23 september 1950 framlagt förslag i ämnet samt hemställt, att för ifrågavarande byggnadsarbeten skola anvisas tillhoppa 30 000 kronor.

Departementschefen har icke haft något att erinra mot byggnadsstyrelsens framställning.

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 30 000 kronor.

8:o) *Byggnadsarbeten vid skogshögskolan.* *Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut* (skr. 28/6 1950) hemställer, att till byggnadsarbeten vid skogshögskolan skall för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 828 600 kronor. Anslaget avses för följande byggnadsarbeten.

1. Ny biblioteksbyggnad	531 000
2. Omändringsarbeten i huvudbyggnaden:	
a) Forskningslaboratorium m. m. för avdelningen för skogszoologi	38 200
b) Laboratorium samt nya tjänsterum för avdelningarna för skogsskötsel och virkeslära	77 700
c) Byggnadsarbeten i källarvåningen	84 100
d) Arvode för ritningar	5 000
	<u>205 000</u>

3. Friliggande växthus för avdelningen för skogsbotanik		30 000	
4. Malingsbo:			
a) Renoveringsarbeten	25 100		
b) Yttre ledningar för vatten och avlopp	18 500	43 600	
5. Garpenberg:			
a) Tjänstebostad för kontorist	15 000		
b) Förvaringsbod	4 000	19 000	
	Summa kronor		828 600

De under 1 och 4 upptagna yrkandena framställdes även i anslagsäskandena för innevarande budgetår (kapitalbudgeten, jordbruksdepartementet, s. 13 under 5 respektive 8).

Departementschefen.

»Såsom framgår av det föregående begärde högskolestyrelsen medel till uppförande av en biblioteksbyggnad även i anslagsäskandena för innevarande budgetår. Vid den prövning av frågan, som då skedde, uttalade jag bland annat, att densamma var av sådan angelägenhetsgrad att en snar lösning krävdes. Med hänsyn till nödvändigheten av att inskränka den statliga investeringsverksamheten ansåg jag mig dock icke för det dåvarande kunna tillstyrka någon medelsanvisning för ändamålet. De skäl, som föranledde mig till nyssnämnda uttalande rörande behovet av ifrågavarande byggnad, ha visserligen alltså samma styrka. Då emellertid det ekonomiska läget kräver en begränsning av den statliga investeringsverksamheten jämväl under nästa budgetår, anser jag mig även i år förhindrad att tillstyrka ifrågavarande byggnadsföretag. Ej heller kan jag förorda, att medel skola äskas till ett växthus för avdelningen för skogsbotanik.

Av de föreslagna arbetena i högskolans huvudbyggnad anser jag mig nu endast kunna tillstyrka anordnandet av ett forskningslaboratorium m. m. för avdelningen för skogszoologi. Då jag icke har något att erinra mot de härför beräknade kostnaderna, torde för detta ändamål böra äskas det föreslagna beloppet å 38 200 kronor. Vidare synes det ofrånkomligt att anvisa 5 000 kronor till arvode för de ritningar, som uppgjorts rörande nyssnämnda arbeten. Vad slutligen angår högskolestyrelsens förslag i fråga om förläggningarna vid Malingsbo och Garpenberg kan jag tillstyrka densamma utom såvitt angår renoveringsarbetena vid förstnämnda förläggning. Sistnämnda arbeten synas enligt min mening tills vidare kunna anstå utan alltför stor olägenhet. Kostnadsberäkningarna rörande de av mig förordade åtgärderna vid förläggningarna torde böra godtagas. För ifrågavarande ändamål böra följaktligen avses (18 500 + 15 000 + 4 000 =) 37 500 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit skulle till byggnadsarbeten vid skogshögskolan behöva anvisas ett investeringsanslag å (38 200 + 5 000 + 37 500 =) 80 700 kronor för budgetåret 1951/52.»

Utskottet. I anslutning till departementschefens anförande vill utskottet — under hänvisning till sitt uttalande vid föregående års riksdag — ånyo understryka, att trängande behov synes föreligga av en ny biblioteksbyggnad för skogshögskolan. En sådan byggnad torde därför böra uppföras så snart förhållandena det medgiva.

Då Kungl. Maj:ts framställning i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid skogshögskolan* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 80 700 kronor.

Statens utlåningsfonder.

9:0) Jordbrukets lagerhusfond. Vid 1950 års riksdag (prop. nr 73; r. skr. nr 187) beslöts, att frukt- och potatislagerhusfonden samt spannmålslagerhusfonden från och med den 1 juli 1950 skulle sammanslås till en fond, benämnd jordbrukets lagerhusfond. Tillika medgav riksdagen, att vid utgången av budgetåret 1949/50 disponibla kapitalmedel under förstnämnda båda fonder finge användas för låneverksamheten från den nya fonden. Bestämmelser rörande lån från denna fond äro meddelade i kungörelsen den 26 maj 1950 (nr 245) angående lån från jordbrukets lagerhusfond. Såsom kapitaltillskott till fonden anvisade riksdagen ett investeringsanslag å 2 500 000 kronor för budgetåret 1950/51.

Lantbruksstyrelsen (skr. 28/8 1950) hemställer, att för nästa budgetår ett investeringsanslag å 5 000 000 kronor skall anvisas till fonden.

Efter att ha redogjort för lantbruksstyrelsens framställning anför *departementschefen* följande.

»Såsom framgår av det föregående kunna betydande anspråk på lån från ifrågavarande fond väntas under nästa budgetår. Till största delen avse dessa lagrings- och torkningsanläggningar för spannmål. Till följd av byggnadsregleringen torde emellertid endast en del av de företag, vilka lantbruksstyrelsen räknat med, kunna utföras under nästa budgetår. Härigenom minskas behovet av lån från fonden avsevärt. Då hänsyn vidare bör tagas till att den statliga investeringsverksamheten bör hållas tillbaka även under nästkommande budgetår, kan det av lantbruksstyrelsen begärda kapitaltillskottet begränsas i betydande mån. För att lån i skälig omfattning skola kunna lämnas från fonden torde emellertid en viss förstärkning av densamma vara erforderlig. För min del föreslår jag, att fonden för budgetåret 1951/52 skall tillföras ett kapitaltillskott å 1 500 000 kronor.

I detta sammanhang torde jag även få upptaga fråga om viss ändring av gällande bestämmelser för lån från förevarande fond. Frågan har aktualiserats av en ansökning av Aktiebolaget Gotlands-Frys om lån till uppförande av en fryshusanläggning i Visby, avsedd för lagring av fisk och trädgårdsprodukter. Ifrågavarande bolag har bildats av Visby stad, länets hus-

hållningssällskap, vissa jordbrukarorganisationer samt ett stort antal enskilda fiskare och odlare m. fl. Genom beslut den 24 november 1950 har Kungl. Maj:t från anslaget till lån till främjande av beredning och avsättning av fisk beviljat bolaget ett lån till anläggningen, i den mån den avser lagring av fisk. Däremot har bolaget icke erhållit något lån till den del anläggningen avser lagring av trädgårdsprodukter. Enligt bestämmelserna i nyssnämnda kungörelse (nr 245/1950) angående lån från jordbrukets lagerhusfond kan nämligen lån erhållas endast av ekonomisk förening, som har karaktären av sammanslutning mellan odlare av det slags produkter, varom i det särskilda fallet är fråga. Denna begränsning av de låneberättigades krets synes emellertid vara alltför snäv. Det kan stundom — såsom i föreliggande fall — vara önskvärt att lämna lån från fonden även till odlare, som sammanslutit sig i annan form än föreningsform. Därest riksdagen icke har något att erinra däremot, torde därför ifrågavarande bestämmelse böra ändras i sådan riktning. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga erforderlig författningsändring och närmare utforma denna. Vad slutligen angår förenämnda ansökning torde jag få ånyo anmäla densamma för Kungl. Maj:t, sedan riksdagen fattat beslut i ärendet.»

Utskottet. Utskottet delar den av departementschefen uttalade åsikten att det stundom kan vara önskvärt att lämna lån från förevarande fond även till odlare, som sammanslutit sig i annan form än föreningsform. Kungl. Maj:t torde därför böra äga att vidtaga erforderlig författningsändring och närmare utforma denna. Mot anslagsberäkningen eller framställningen i övrigt har utskottet icke heller något att erinra.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Jordbrukets lagerhusfond* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 1 500 000 kronor.

10:o) *Jordbrukets maskinlånepfond.* Vid 1938 års riksdag (prop. nr 217; r. skr. nr 275) beslöts inrättande av jordbrukets maskinlånepfond. Nu gällande bestämmelser rörande lån från fonden återfinnas i kungörelsen den 26 juni 1948 (nr 380) angående lån från jordbrukets maskinlånepfond m. m., ändrad genom kungörelsen nr 159/1949. Såsom kapitaltillskott till fonden ha för budgetåren 1938/39—1941/42 och 1944/45—1950/51 anvisats anslag å tillhoppa 29 330 000 kronor, varav för vardera budgetåret 1949/50 och 1950/51 5 000 000 kronor.

Lantbruksstyrelsen (skr. 28/8 1950) hemställer, att ett anslag å 1 000 000 kronor skall anvisas för nästa budgetår såsom kapitaltillskott till fonden. Vidare behandlar styrelsen frågan om en sänkning av räntesatsen för lån från fonden.

Efter redogörelse för lantbruksstyrelsens skrivelse samt för en framställning av hushållningssällskapens förbund anför *departementschefen* följande.

»Vad först angår frågan om ändring av räntesatsen för lån från förevarande fond torde, såsom lantbruksstyrelsen framhållit, en sådan åtgärd kunna vidtagas endast i samband med en allmän översyn av räntan på lån från samtliga statens utlåningsfonder. Med hänsyn bland annat till den förändring, som det allmänna ränteläget numera undergått, torde emellertid en dylik översyn icke vara aktuell.

Beträffande medelsanvisningen till fonden ansluter jag mig till lantbruksstyrelsens förslag. Jag förordar sålunda, att fonden för sin verksamhet under nästa budgetår skall erhålla ett kapitaltillskott å 1 000 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer,

att riksdagen må till *Jordbrukets maskinlånefond* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

11:o) *Kronotorparnas inventarielånefond.* Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må till *Kronotorparnas inventarielånefond* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 50 000 kronor.

12:o) *Bevattningslånefonden.* Tillstyrkande Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det å tilläggsstat II till riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till *Bevattningslånefonden* må under budgetåret 1951/52 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

13:o) *Fiskerilånefonden.* Enligt beslut av 1949 års riksdag må av Kungl. Maj:t årligen disponeras ett belopp av 2 000 000 kronor såsom lån från ifrågavarande fond. Såsom kapitaltillskott till fonden har senast å kapitalbudgeten för budgetåret 1950/51 anvisats ett investeringsanslag å 1 250 000 kronor.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök (skr. 16/8 1950) hemställer dels att det belopp, som årligen må disponeras av Kungl. Maj:t för utlämnande av lån från fiskerilånefonden, skall tills vidare från och med budgetåret 1951/52 höjas till 2 500 000 kronor, dels att till nämnda fond skall för samma budgetår anvisas ett investeringsanslag å 1 475 000 kronor.

Departementschefen.

»Jag kan icke heller i år tillstyrka någon höjning av gränsen för utlåning från fonden. Det belopp, som Kungl. Maj:t årligen må disponera för lån, bör följaktligen tills vidare bibehållas vid 2 000 000 kronor. Vid sådant förhållande torde ett kapitaltillskott till fonden å 1 000 000 kronor vara till-

räckligt. Jag föreslår alltså, att ett investeringsanslag å detta belopp skall anvisas för ändamålet.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning föranleder icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Fiskerilånefonden* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

14:o) *Hemslöjdslånefonden.* Biträdande Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1945/46 anvisade investeringsanslaget till *Hemslöjdslånefonden* må under budgetåret 1951/52 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Fonden för låneunderstöd.

15:o) *Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor.* Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1947/48 anvisade investeringsanslaget till *Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor* må under budgetåret 1951/52 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

16:o) *Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* För innevarande budgetår har för detta ändamål anvisats ett investeringsanslag å 1 000 000 kronor.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök (skr. 16/8 1950) hemställer, att för ifrågasvarande ändamål skall anvisas ett investeringsanslag å 1 500 000 kronor för nästa budgetår.

Departementschefen.

»Jag finner väl de skäl, som fiskeristyrelsen anfört för en höjning av anslaget, i och för sig bärande. På grund av byggnadsregleringen torde det emellertid icke bli möjligt att under nästa regleringsår uppföra nya fryshus i den omfattning, som fiskeristyrelsen synes ha förutsatt. Med hänsyn härtill och till nödvändigheten att begränsa den statliga investeringsverksamheten torde anslaget för nästa budgetår icke behöva uppföras med högre belopp än 1 000 000 kronor.»

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Diverse kapitalfonder.

17:o) **Arrendeegnahmefonden.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1943/44 anvisade anslaget till Arrendeegnahmefonden må under budgetåret 1951/52 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

18:o) **Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning.** För innevarande budgetår ha å kapitalbudgeten under rubriken Statens reproduktionsanstalts fond anvisats dels 181 000 kronor till utökad maskinell utrustning, dels ock 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.

Med överlämnande av en framställning från statens reproduktionsanstalt och en promemoria från statskontorets tryckerikonulent hemställer *lantmäteristyrelsen* (skr. 4/10 1950), att för nästa budgetår skall anvisas dels ett investeringsanslag av 157 000 kronor till utökad maskinell utrustning vid reproduktionsanstalten, dels ett investeringsanslag av 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten.

Departementschefen.

»Samtliga de nyanskaffningar, som föreslagits i ärendet, synas vara av behovet påkallade. De torde härjämte komma att medföra en icke oväsentlig rationalisering av driften vid reproduktionsanstalten. Jag förordar därför, att erforderliga medel skola anvisas för ändamålet. Mot de verkställda kostnadsberäkningarna, vilka sluta å tillhoppa 157 000 kronor, har jag intet att erinra. Likaså tillstyrker jag, att ett anslag å 5 000 kronor skall anvisas till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten.»

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet, såvitt angår förevarande punkt,

att riksdagen må till *Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 157 000 kronor.

19:o) **Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.** Under återopande av vad som anförts under nästföregående punkt hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten* för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 kronor.

